

PROGRAM DELA

za šolsko leto 2023/2024

Vsebine in projekti v programu Ekošola so namenjeni vključevanju, popestritvi in nadgradnji rednih učnih vsebin, interesnih dejavnosti, razširjenega programa (RAP) in izvenšolskih aktivnosti. Z njimi dajemo okvir za trajnostno delovanje vaše ustanove, pri čemer jih lahko vsaka ustanova prilagodi individualno in skladno z lastnimi smernicami. Aktivnosti naj spodbujajo raziskovanje, opazovanje, predstavljanje, povezovanje in uvajanje pozitivnih sprememb.

KOLEDAR glavnih dogodkov programa Ekošola 2023/2024

Pomembnejši dogodki leta 2023/2024:

- **Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za vrtce,** 21. avgust 2023, Terme Čatež
- **Konferenca koordinatorjev programa Ekošola za osnovne in srednje šole ter fakultete,** 22. avgust 2023, Terme Čatež
- Tri **regijska srečanja**
- **Sejem Altermed,** tema: Odgovorno s hrano, marec 2024, Celje
- **Nacionalna konferenca: GLOBE: Merim lokalno, vplivam globalno,** maj 2024
- **Mednarodna konferenca: Mladi v programu Ekošola za trajnostno družbo,** junij 2024, Leskovec pri Krškem

Teme in vsebine programa Ekošola so skladne s smernicami FEE (Mednarodne fundacije za okoljsko izobraževanje) in mednarodnim programom Eco-Schools International, ki deluje po metodologiji sedmih korakov. Z delom po sedmih korakih programa Ekošola vsaka ustanova v posameznem šolskem letu pridobi oziroma ohrani mednarodno uveljavljen okoljski znak ZELENA ZASTAVA.

SEDEM KORAKOV PROGRAMA EKOŠOLA:

1. EKOODBOR (vzpostavitev ekoodbora in aktivno delovanje; v njem sodelujejo tudi učenci, dijaki in študenti)

7. EKOLISTINA

(izjava o ekoposlanstvu v obliki ekolistine, ki jo pripravi ustanova sama)

6. OBVEŠČANJE in OZAVEŠČANJE

(v ustanovi, v lokalni in širši skupnosti)

2. OKOLJSKI PREGLED

(devet sklopov: ravnanje z odpadki/krožno gospodarstvo, energija, voda, trajnostna mobilnost, hrana, podnebne spremembe, biotska raznovrstnost, okolica ustanove, ohranjanje našega planeta)

3. EKOAKCIJSKI NAČRT

(določanje ciljev in aktivnosti na podlagi okoljskega pregleda, usmeritev dela za posamezno šolsko leto)

5. KURIKULUM – DELO PO UČNEM NAČRTU

(vključevanje okoljskih vsebin v šolske predmete oziroma letni delovni načrt)

4. NADZOR IN OCENJEVANJE – POROČILO O DELU

(spremljanje in merjenje uspešnosti zastavljenih ciljev)

Program dela za vrtce

V ekovrtcih so naravoslovne vsebine opredeljene kot cilj za iskanje miselnih zvez med že znanimi posebnostmi in pojavi, ki jih predšolski otrok ob ustreznih metodah dojema in odkriva. Seznanjanje z naravoslovjem v ekovrtcih je možno le z upoštevanjem razvojne sposobnosti posameznega otroka. Ena od temeljnih nalog v ekovrtcih je temeljno naravoslovno okoljsko opismenjevanje. Pri tem izpostavljamo, da je narava za otroka zakladnica raziskovalnih vsebin in s svojo pestrostjo vpliva na njegovo odzivnost v smislu želje po opazovanju, primerjanju, ugotavljanju, razčlenjevanju, povezovanju, sklepanju ter iskanju vzrokov in posledic.

Namen zgodnjega okoljskega izobraževanja je obogatiti otroke z elementarnim znanjem s področja okoljskih vsebin s ciljem spodbujanja didaktičnih procesov, oziroma pridobivanju temeljnih izkustev in znanj o naravi in razumevanju njenih povezav.

V šolskem letu 2023/2024 izpostavljamo naslednje najpomembnejše globalne cilje skozi ekoakcijske načrte ekovrtcev programa Ekošola za vrtce:

- Doživljanje in spoznavanje žive in nežive narave v njeni raznolikosti, povezanosti, stalnem spreminjanju.
- Razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave.
- Pridobivanje temeljnih znanj o tleh, rastlinah in živalih, o njihovih življenjskih pogojih, njihovi vzajemni odvisnosti in naši odvisnosti od njih.

Za pridobitev oz. potrditev zelene zastave je potrebno v šolskem letu 2023/2024 izpolniti naslednje obveznosti:

A. Izpolniti vseh sedem korakov v Ekoportalu:

1. korak:

Pregledati in osvežiti podatke za vaš Ekoodbor.

2. korak:

Izbrati projekte pri sklopu A v Ekoportalu, ki jih boste v šolskem letu 2023/2024 izvajali (pri izboru obvezno upoštevajte spodnja navodila):

a) **Dve temi** iz področja: **ZGODNJE NARAVOSLOVJE** – v EKOPORTALU označeno pod SKLOPOM A izberete 2 med naslednjimi projekti:

- **ZDRAVA HRANA IN PREHRANA TER TRAJNOSTNI RAZVOJ – Hrana ni za tjavendan**

Projektna aktivnost je načrtovana skozi celotno šolsko leto. Izhajajte iz svojega bivalnega okolja ter osvetlite prehrano iz narodopisnih virov slovenske narodne kuhinje in domače pridelke. Izberite aktivnosti preko katerih bodo otroci razumeli zakaj hrane ne smemo metati stran. 10. letnica projekta.

- **SEMENA IN VRTOVI – šolska VRTilnica**

Otrokom omogočimo situacije vrtnarjenja, ki naj temeljijo na opazovanju, doživljanju in spoznavanju življenja rastlin in o pomenu zemlje – prsti ter uporabnosti pridelkov za zdravo prehrano.

- **GLOBE Elementary** - opazovanje in raziskovanje atmosfere (oblaki, temperatura), hidrosfere (bližnji potok, mlaka, reka – merjenje temperature vode, zakaj je voda pomembna, kaj vse najdemo v vodi), biosfere (raziskovanje bližnjega travnika, dreves v okolici vrta), pedosfere (kaj najdemo v prsti, zakaj je prst pomembna, merjenje temperature prsti)

- **GOZD OKOLI NAS** (LEAF, aktivnosti v sklopu gozdne pedagogike)

- **OHRANJANJE BIOTSKE PESTROSTI** (raziskovanje vsega živega v/ob potokih, rekah, jezerih, ribnikih)

b) **IZVESTI DVE AKTIVNOSTI V OKVIRU DVEH OBVEZNIH TEMATSKIH SKLOPOV / izbrati je potrebno oba tematska sklopa (iz prvega sklopa en projekt, drugi sklop je obvezen za vse) - v EKOPORTALU označeno pod SKLOPOM A, izbirate med spodnjimi projekti:**

- **1. tematski sklop: VODA – ENERGIJA – ODPADKI/KROŽNO GOSPODARSTVO** (projekti v Ekoportalu: Voda – naše bogastvo, Mladi v svetu energije, Eko-paket, Odpadkom dajemo novo življenje, Ne zavrzi oblek, ohrani planet!)
- **2. tematski sklop (obvezen za vse): TRAJNOSTNA MOBILNOST** (projekt v Ekoportalu: Misija: »Zeleni koraki«)

Podrobnejšo temo, obliko in način izvedbe določi vrtec sam.

c) **SODELOVATI VSAJ V DVEH OD SPODAJ NAVEDENIH PROJEKTOV -** v EKOPORTALU označeno pod SKLOPOM A, izbirate med naslednjimi projekti:

- **Ekobranje za ekoživljenje** - branje na tematiko ekološko-vzgojnih vsebin
- **Mlekastično! Izberem domače** (pot mleka od kmetije do kozarca, od kod prihaja mleko, s čim se krave prehranjujejo poleti in s čim pozimi, koliko mleka daje krava ...)
- **ALTERMED 2024** – Celjski sejem, marec; **ODGOVORNO S HRANO** (Zakaj so naše prehranjevalne navade pomembne z lokalnega in globalnega vidika? Jejmo lokalno in sezonsko, manj mesa, več sveže in polnovredne hrane, spoznajmo lokalne pridelovalce, ohranjamo stare sorte, zmanjšajmo količine zavržene hrane, kaj lahko naredimo v vrtcu/šoli ...)
- **PODNEBNE SPREMEMBE**
Projektna aktivnost je načrtovana skozi celotno šolsko leto in zahteva od vzgojitelja in otrok neposredni stik z naravo, pri tem pa otrok spoznava naravne zakonitosti skozi lastne aktivnosti in opazovalno - raziskovalne situacije.
Pri delu si lahko pomagata s publikacijami
(Živeti s podnebnimi spremembami in spreminjati sebe;
Zemeljko o tleh, rastlinah, živalih in človeku;
Z roko v roki za okoljsko izobraževanje;
HOBSoVe dogodivščine (spoznavanje biotske raznovrstnosti);
- **PODNEBNI TEK** (podnebni tek po Sloveniji s skupnim ciljem, da ukrepamo proti podnebnim spremembam in ohranjamo biotsko pestrost)

SKUPAJ morate za izpolnitev 2. koraka izbrati vsaj 6 projektov, upoštevajoč zgornja navodila!

3. korak: izpolniti vsebine projektov pri 2. koraku (izbrati/določiti vodjo posameznega projekta, določiti in vpisati cilje in predvidene aktivnosti, označiti predvideno oceno vpliva na podnebne spremembe).

ROK ZA IZPOLNITEV IN ODDAJO EKOAKCIJSKEGA NAČRTA JE 30. OKTOBER 2023!

Priporočamo, da pri izpolnjevanju Ekoakcijskega načrta razmislite/določite, kako je le-ta povezan s kurikulumom (5. korak) in obveščanjem v ustanovi ali zunaj nje (6. korak).

4. korak: Izpolniti poročilo o opravljenih aktivnostih: rok za oddajo poročila je **31. maj 2024**. V primeru, da en projekt izvaja več sovodij, mora ob koncu leta vsak sovodja priložiti svoje poročilo o izvedenih aktivnostih. Priložiti mora tudi 2 fotografiji o izvedenih aktivnostih. 2 fotografiji mora priložiti tudi vodja.

5. korak: Kurikulum delo po učnem načrtu (vključevanje vsebin programa Ekošola v učni načrt pri posameznih predmetih; dodajte LDN ustanove v tistem delu, kjer so vključene vsebine programa Ekošole).

6. korak: Obveščanje in ozaveščanje (dodajte povezave do spletne strani ustanove, kjer je razvidno, da je ustanova vključena v program Ekošola (logotip programa Ekošola); dodati povezave do objav, izvedenih aktivnosti).

7. korak: Pregledati in po potrebi osvežiti Ekolistino.

B. Plačati pristojbino.

PRIPOROČILO!

EKOskladovnica - Objaviti dobro prakso v Ekoskladovnici (obogatite zbirko dobrih okoljskih praks z ekološkimi vsebinami. Navodila za pripravo in objavo dobre prakse je dostopna na povezavi <https://www.ekoskladovnica.si/Content/Pomoc/Pomo%c4%8d.pdf>

